

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

21 JANUARI 1994

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake de bescherming
van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld,
opgemaakt te Parijs op 16 november 1972**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

1. INLEIDING

Op 16 november 1972 heeft de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor onderwijs, Wetenschap en Cultuur (UNESCO) een overeenkomst goedgekeurd inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, hierna te noemen de overeenkomst. De Overeenkomst is in werking getreden op 17 december 1975 en werd inmiddels door 107 lidstaten geratificeerd. België heeft, ondanks, herhaald aandringen van diverse zijde, deze overeenkomst nog niet geratificeerd.

2. ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE OVEREENKOMST

2.1. Doelstelling

Het statuut van de UNESCO bepaalt o.m. dat deze organisatie kennis zal bewaren, vermeerderen en verspreiden door het behoud en de bescherming te verzekeren van het erfgoed van de wereld en door aan de betrokken landen de daartoe nodige internationale overeenkomsten aan te bevelen. Constaterende hoezeer het erfgoed wordt bedreigd, aan achteruitgang onderhevig is of verdwijnt, en overwegende dat de bescherming ervan op nationaal niveau vaak onvolledig en onvoldoende blijkt, heeft de UNESCO een belangrijk

instrument willen creëren om op internationaal vlak te voorzien in een collectieve bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde.

2.2. Inhoud

Het systeem dat door de Overeenkomst op een permanente basis wordt ingesteld bestaat, bondig weergegeven, uit de volgende componenten :

2.2.1. Een universele begripsomschrijving

De UNESCO heeft zich steeds beijverd om in de terminologie die voor deze materie gehanteerd wordt enige harmonisering door te voeren, opdat de begrippen zoveel mogelijk gelijk van inhoud zouden zijn in het taalgebied van de verschillende volkeren. Daarom staat in het eerste hoofdstuk van de Overeenkomst een vrij nauwkeurige omschrijving van het begrip cultureel en natuurlijk erfgoed.

2.2.2. Nationale en internationale bescherming : erkenning van de principes van de Overeenkomst

Elke staat die partij is bij de Overeenkomst erkent dat in eerste instantie op hem de verplichting rust de nodige internrechtelijke beschermingsmaatregelen te nemen. Daarenboven erkennen de overeenkomstsluitende staten dat het erfgoed dat op hun grondgebied gelegen is, tevens behoort tot het erfgoed van de gehele wereld. Deze erkenning impliceert dat de gehele internationale gemeenschap verplicht is tot samenwerking en bijstand. Het tweede hoofdstuk bevat derhalve geen concrete maatregelen, doch doet de staten de principes „erkennen” waarop het systeem voor internationale samenwerking en bijstand gebaseerd is.

2.2.3. Instellingen

De organisatie en de werking van het systeem berust op twee instellingen

- de intergouvernementele commissie voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde (hierna te noemen : Commissie voor het Werelderfgoed), behandeld in hoofdstuk 111 van de Overeenkomst ;

- het fonds voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed dat van uitzonderlijke universele waarde is (hierna te noemen : Fonds voor het Werelderfgoed), behandeld in hoofdstuk IV van de Overeenkomst.

2.2.4. Procedures

Hoofdstuk V bevat de voorwaarden en regelingen inzake internationale bijstand die door de Commissie voor het Werelderfgoed kan worden verleend. De Commissie voor het Werelderfgoed bepaalt de procedure betreffende de aanvragen neemt de beslissingen voor het verlenen van bijstand.

2.2.5. Opvoedkundige programma's

De aangesloten staten streven naar een betere voorlichting over het cultureel en natuurlijk erfgoed.

2.2.6. *Rapporten*

De aangesloten staten rapporteren bij de Algemene Vergadering van de UNESCO omtrent de wettelijke en bestuurlijke voorzieningen die zijn getroffen voor de toepassing van de Overeenkomst.

2.2.7. *Slotbepalingen*

Hoofdstuk VIII bevat een aantal slotbepalingen betreffende de procedures van bekrachtiging, aanvaarding, toetreding, uitvoering, opzegging en herziening van de Overeenkomst.

3. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

3.1. Omschrijving van het begrip cultureel en natuurlijk erfgoed

Artikel 1

Het toepassingsgebied van de Overeenkomst betreft zowel het „cultureel” als het „natuurlijk” erfgoed. De tussenkomst van de mens is dus de determinerende factor voor de indeling van de gedefinieerde objecten. De omschrijving van het begrip cultureel erfgoed omvat al de goederen die ook vermeld staan in de definities van het Vlaamse decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten. Het begrip monument is volgens het decreet echter ruimer : het omvat immers ook al de roerende zaken die zich in het monument bevinden en die onroerend zijn door bestemming, terwijl de Overeenkomst niet verder gaat dan „werken ... van monumentale beeldhouw- of schilderkunst”. Het archeologisch patrimonium is begrepen in de omschrijving van de Overeenkomst, maar van (roerende) voorwerpen is geen sprake. Het is duidelijk dat de Overeenkomst enkel slaat op onroerende goederen. Voor ons land betreft het dus een aangelegenheid waarvoor uitsluitend de Gewesten bevoegd zijn.

Opdat de goederen in de zin van de Overeenkomst als „cultureel erfgoed” worden aangemerkt, moeten zij uiteraard bijzondere kwalitatieve eigenschappen hebben : uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt moeten zij van uitzonderlijke universele waarde zijn. Het betreft dus een waarde die het nationaal belang overstijgt. De kenmerken historisch, artistiek of wetenschappelijk stemmen overeen met die van het Vlaamse decreet.

Wat de landschappen betreft – een term die in de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen niet wordt gedefinieerd – kan men stellen dat die voor het Vlaamse Gewest bijna volledig begrepen zijn in de omschrijving die de overeenkomst geeft van streken (Frans en Engels : sites) „werken van de mens of werken voortgekomen uit het samenspel van natuur en mens . . . “. De kenmerken die de streken in de zin van de Overeenkomst moeten hebben wijken evenmin af van wat in onze wetgeving en volgens onze normen wordt bedoeld.

Artikel 2

De omschrijving van het begrip natuurlijk erfgoed dekt de natuurmonumenten die in het Vlaamse decreet worden genoemd : „een onroerend goed, werk (van de mens of) van de natuur” en ook bepaalde landschappen in de zin van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen.

Behalve de eigenschappen van esthetische en wetenschappelijke aard, vermeldt de Overeenkomst expliciet het natuurbehoud in het algemeen en de habitat van bedreigde dieren en plantensoorten in het bijzonder.

Artikel 3

Uit wat voorafgaat volgt dat het toepassingsgebied, zoals door de Overeenkomst gedefinieerd, op geen enkel punt in tegenspraak is met de normatieve bepalingen die voor het Vlaamse Gewest gelden. Daarenboven behoort het tot de eigen bevoegdheid van elke Staat om in concrete de op zijn grondgebied gelegen goederen aan te wijzen die in het toepassingsgebied van de Overeenkomst vallen. Uit de aard van de zaak en krachtens artikel 107quater van de Grondwet en artikel 6, § 1, 1, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zijn in ons land de Gewesten bevoegd om die goederen te omschrijven en aan te wijzen.

3.2. Nationale en internationale bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed

Artikel 4

De naleving van de algemene verplichting inzake bescherming die de Overeenkomst oplegt, wordt door de wetgeving die in het Vlaamse Gewest van toepassing is, ruimschoots gewaarborgd.

Artikel 5

De doelstellingen die in dit artikel vermeld staan geven aanleiding tot de volgende opmerkingen :

(a) het algemeen beleid inzake monumenten- en landschappen in Vlaanderen is gericht op dezelfde doelstellingen die de Overeenkomst voorstaat ;

(b) het Vlaamse Gewest beschikt over diensten die belast zijn met de uitvoering van dat beleid, georganiseerd binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, meer bepaald :

- Administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting ;
- Bestuur Monumenten en Landschappen
- Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (adviesorgaan)
- Instituut voor het Archeologisch Patrimonium ;

(c) zo ook beschikt het Vlaamse Gewest over en maakt het gebruik van de mogelijkheden om zelf (eigen wetenschappelijke instellingen) of anderzijds door het geven van opdrachten aan derden (universitaire centra, federale instellingen, privé studiebureaus) wetenschappelijk onderzoek en technische studies en research van hoog niveau te doen verrichten. Met name maakt het Bestuur Monumenten en Landschappen geregeld gebruik van de gespecialiseerde diensten van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, een federale wetenschappelijke instelling met wereldfaam ;

(d) ter zake dienende maatregelen worden door het Vlaamse Gewest genomen in het kader van de decretale opdracht van het Bestuur Monumenten en Landschappen en van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium ;

(e) verscheidene onderwijsinstellingen in Vlaanderen geven een gespecialiseerde opleiding in de monumenten- en/of landschapszorg. Behalve de universitaire instellingen, kunnen in dit verband worden vermeld :

- het Hoger Architectuurinstituut van het Rijk – Afdeling Monumenten- en Landschapszorg te Antwerpen
- het Instituut voor Conservatie en Restauratie van het Sint-Lucasinstituut te Gent

In het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium te Brussel worden gespecialiseerde restaurateurs opgeleid.

Artikel 6

Het Vlaamse Gewest kan de beginselen van de Overeenkomst, die in dit artikel nogmaals beknopt worden aangegeven, zonder voorbehoud omschrijven :

1. de erkenning van het universele karakter van het in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed ;
2. de verplichting tot onderlinge hulpverlening ;
3. de verplichting om geen opzettelijke maatregelen te nemen die aan het bedoelde erfgoed schade kunnen toebrengen.

Artikel 7

Dit artikel vergt geen commentaar.

3.3. Intergouvernementele commissie voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld

Artikel 8

1. De Commissie voor het Werelderfgoed, hierna te noemen „de Commissie”, is nu samengesteld uit 21 staten die partij zijn bij de Overeenkomst, verkozen door de Algemene Vergadering van de UNESCO. In de Commissie heeft momenteel dus ongeveer één vijfde van de aangesloten Staten zitting. Aangezien de Commissie over de meest uitgebreide bevoegdheden beschikt voor de toepassing van de Overeenkomst (zoals verder zal blijken), is het uiteraard niet zonder belang om er lid van te zijn.

2. De Commissie moet wel zo zijn samengesteld dat de verschillende gebieden en culturen van de wereld evenwichtig vertegenwoordigd zijn.

3. Vertegenwoordigers van de betrokken niet-gouvernementele organisaties die door de UNESCO zijn erkend, kunnen de vergaderingen van de Commissie bijwonen in een adviserende hoedanigheid. In dit verband moet worden vermeld dat ICOMOS België, dat deel uitmaakt van de door de UNESCO erkende Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS), een Vlaamse afdeling heeft die actief deelneemt aan de werking van deze belangrijke internationale niet-gouvernementele organisatie. Die afdeling dringt er overigens sedert jaren op aan dat België de Overeenkomst zou ratificeren.

Artikel 9

De samenstelling van de Commissie wordt volgens een bepaald rotatiesysteem regelmatig vernieuwd. Een eventuele Belgische kandidatuur zal tussen de drie Gewesten tijdig moeten worden afgesproken volgens een vooraf vastgestelde procedure, bv. in het kader van een samenwerkingsakkoord krachtens het nieuwe artikel 92bis, paragraaf 4bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en rekening houdend met de bepalingen van dit artikel van de Overeenkomst.

Artikel 10

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 11

1. Aan de basis van het systeem van de Overeenkomst ligt uiteraard het opstellen van de lijst van de goederen die tot het werelderfgoed behoren. Het is logisch dat de inventaris die het Vlaamse Gewest eventueel zou indienen, zal bestaan uit goederen die reeds krachtens de eigen decreet-wetgeving beschermd zijn.

2. Het opstellen, bijhouden en publiceren van de „Lijst van het Werelderfgoed” is een taak van de Commissie. De lijst wordt samengesteld op basis van gedocumenteerde inventarissen die de Staten overleggen en bestaat uit de goederen die de Commissie volgens door haar opgestelde normen aanwijst als van uitzonderlijke universele waarde.

3. Voor het opnemen van een goed in de lijst is de bestemming van de betrokken staat vereist. Volgens de gegevens waarover het Bestuur Monumenten en Landschappen beschikt zijn op dit ogenblik reeds meer dan driehonderd goederen op de „lijst van het Werelderfgoed” ingeschreven. Soms betreft het zeer grote natuurgebieden (zoals Serengeti in Tanzania) of stedelijke gehelen (Venetië), maar ook afzonderlijke en niet zo omvangrijke monumenten (Wieskirche) komen op de lijst voor. Het lijkt geen twijfel dat het Vlaamse Gewest, zelfs naar de strengste universele normen gemeten, voor een waardevolle aanvulling zou kunnen zorgen, vooral dan wat het cultureel erfgoed betreft.

4. De Commissie zal ook, wanneer de omstandigheden zulks vereisen, een lijst opstellen, bijhouden en publiceren van bedreigd werelderfgoed. Die lijst bevat goederen voor het behoud waarvan omvangrijke werken noodzakelijk zijn en waarvoor krachtens de bepalingen van de overeenkomst bijstand is gevraagd. Ook daarvoor omschrijft de Commissie de normen op grond waarvan een goed op de lijst kan worden ingeschreven. Een aanvraag tot inschrijving kan de Commissie pas weigeren nadat de aanvragende staat daarover geraadpleegd is.

Artikel 12

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 13

De Commissie is ook de draaischijf van het systeem met

De besluiten die zij neemt over het gebruik van de middelen van het „Fonds voor het Werelderfgoed” (waarover in hoofdstuk IV wordt gehandeld) kunnen van mondiaal **belang** zijn. Daarom ook is de wijze van besluitvorming zo belangrijk die in punt 8 van dit artikel wordt geregeld : uiteindelijk zijn er slechts 8 stemmen nodig opdat de Commissie (van 21 leden) een geldige beslissing zou kunnen nemen.

Artikel 14

Dit artikel vergt geen commentaar.

3.4. Fonds voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld

Artikel 15

Een „Fonds voor het Werelderfgoed” moet voor de nodige financiële middelen zorgen om het systeem van internationale bijstand operationeel te maken. Het fonds wordt voornamelijk van geldmiddelen voorzien door de verplichte en vrijwillige bijdragen van de Staten die partij zijn bij de Overeenkomst. Opmerkelijk is dat de Commissie bijdragen kan ontvangen die slechts voor een bepaald programma of project mogen worden gebruikt (geaffecteerde ontvangsten). De Overeenkomst bepaalt ook uitdrukkelijk dat aan de bijdragen geen politieke voorwaarden mogen worden verbonden.

Artikel 16

Wat de regeling van de bijdragen betreft, kan de aangesloten staat kiezen uit twee systemen van betaling : de verplichte of de vrijwillige bijdrage. Volgens het eerste systeem betaalt de Staat om de twee jaar het door de UNESCO vastgestelde forfaitaire percentage van 1 % van de globale nationale bijdrage aan deze VN-organisatie. Voor België zou dat een tweejaarlijkse bijdrage betekenen van ongeveer 1,2 miljoen BEF. In haar vergadering van 19 mei 1993 heeft de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring gehecht aan het betalen van 40 % van de door België verplichte tweejaarlijkse bijdrage. Dit houdt een budgettaire weerslag in van ongeveer 480.000 BEF in te schrijven op het artikel 12.21 (allerhande uitgaven voortvloeiend uit externe contacten) van het programma 62.2 (Monumenten en Landschappen). Volgens het alternatieve systeem verklaart de Staat zich bij zijn toetreding door de clausule van de verplichte bijdrage niet gebonden en kiest derhalve voor het betalen van zgn. vrijwillige bijdragen. Die mogen regelmatig, d.i. ten minste om de twee jaar worden betaald en mogen niet minder zijn dan de bijdragen volgens het verplichte systeem. Het systeem van de vrijwillige bijdrage dient om bepaalde Staten die geen lid (meer) zijn van de UNESCO zelf, de mogelijkheid te bieden om toch partij te zijn bij de Conventie en de werking ervan te helpen financieren. Staten die achterstallig zijn met hun (verplichte of vrijwillige) bijdragen zijn niet verkiesbaar tot lid van de Commissie : no representation without taxation.

Artikelen 17 en 18

Met betrekking tot het aanmoedigen van schenkingen en het meewerken aan internationale geldinzamelingscampagnes, kan worden vermeld dat de overheid nu reeds steun verleent aan organisaties en **verenigingen die actief zijn op het gebied van de monumenten- en landschapszorg.**

3.5. Voorwaarden en regelingen inzake internationale bijstand

Artikelen 19 en 20

De goederen waarvoor internationale bijstand wordt gevraagd moeten behoren tot het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde, d.w.z. die zijn opgenomen of opgenomen kunnen worden in de lijst van het werelderfgoed of in de lijst van bedreigd werelderfgoed. In principe levert de aanvragende Staat zelf de nodige informatie en documentatie om de commissie in staat te stellen een besluit te nemen. Internationale bijstand kan evenwel ook verkregen worden voor onderzoek in verband met de identificatie van de goederen en voor opleidingsprogramma's. Sommige Staten beschikken immers niet over de mogelijkheden om hun cultureel en natuurlijk erfgoed zelf op een wetenschappelijk verantwoorde wijze te identificeren en te inventariseren.

Artikel 21

De Commissie bepaalt de procedure voor het onderzoek van de aanvragen en de elementen die het dossier moet bevatten. Daaruit moet o.m. blijken waarom de aanvragende Staat niet zelf voor de uitgaven kan instaan. Het is duidelijk dat Staten die tot de rijkere landen worden gerekend – zoals het Vlaamse Gewest – geen bijstand hoeven te verwachten. Verzoeken naar aanleiding van natuur- of andere rampen krijgen de hoogste prioriteit.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt de verschillende vormen waarin bijstand kan worden verleend. De Commissie beschikt over de meest uitgebreide mogelijkheden. Het verlenen van subsidies echter kan slechts in uitzonderlijke gevallen en om bijzondere redenen gebeuren. De overeenkomst wil dus blijkbaar niet dat de Staten hun eigen verantwoordelijkheid te gemakkelijk zouden ontlopen door voor elk geval meteen een beroep te doen op de financiële steun van het fonds voor het werelderfgoed.

Artikel 23

De nadruk ligt veeleer op het verlenen van bijstand inzake opleiding, zodat minder ontwikkelde staten in de toekomst beter in staat zouden zijn om zelf het hoofd te bieden aan de problemen die het behoud van hun erfgoed stelt.

Artikel 24

Tevens wil de Overeenkomst de garanties inbouwen dat, vooral bij omvangrijke operaties, de nodige voorbereidende studies worden ondernomen om tot kwalitatief hoogstaande realisaties te kunnen komen.

Artikel 25

De aanvragende Staat moet zelf een „aanmerkelijk deel” van de kosten dragen van een programma of project. De internationale financiële bijstand is in principe slechts aanvullend.

Artikel 26

De afspraken tussen de Commissie en de Staat die bijstand ontvangt betreffende een programma of project worden vastgelegd in een overeenkomst. Daarin worden ook de voorwaarden inzake nazorg (blijvende bescherming) opgenomen, wat uiteraard van essentieel belang is.

3.6. Opvoedkundige programma's

Artikel 27

In dit artikel wordt nogmaals gewezen op het belang van opvoedkundige en voorlichtende programma's. Ook in Vlaanderen weet men uit ervaring dat een goed geïnformeerde en gesensibiliseerde bevolking de beste waarborg is voor een doeltreffend beleid inzake monumenten- en landschapszorg. Het Bestuur Monumenten en Landschappen streeft dan ook een degelijke en aantrekkelijke voorlichting na, o.m. door de publikatie van het tijdschrift M & L, door het verspreiden van allerhande informatieve en educatieve brochures e.d.m., door tentoonstellingen, door zijn actieve medewerking aan gespecialiseerde beurzen, campagnes en andere evenementen, waarbij vanzelfsprekend de open Monumentendagen (georganiseerd in het kader van de Raad van Europa) elk jaar een hoogtepunt zijn inzake de sensibilisering van een breed publiek.

Artikel 28

Mocht het geval van internationale bijstand aan het Vlaamse Gewest zich voordoen, dan zal de opdracht om zulks ruchtbaar te maken graag worden vervuld.

3.7. Rapporten

Artikel 29

Dit artikel handelt over de noodzaak van een behoorlijke rapportage aan de Algemene Vergadering van de UNESCO en aan de Commissie, maar vergt voorts geen commentaar.

3.8. Slotbepalingen

Artikel 30

Het Nederlands behoort niet tot de (5) officiële talen van de UNESCO. De onderhavige Nederlandse vertaling van de tekst van de Overeenkomst, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken op 31 oktober 1973, is dus niet „gezaghebbend” in het internationaal recht.

Artikel 31

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 32

Staten die toetreden tot de Overeenkomst, maar die geen lid zijn van de UNESCO, kunnen via het systeem van de vrijwillige bijdrage – conform artikel 16 – de vereiste betalingen aan het fonds voor het werelderfgoed verrichten.

Artikel 33

Dit artikel vergt geen commentaar.

Artikel 34

Zoals reeds vermeld in de bespreking van de artikelen 1 tot 3 zijn het in het gefederaliseerde België de Gewesten die bevoegd zijn voor de toepassing van de bepalingen van de Overeenkomst.

Artikelen 35 tot 38

Deze slotbepalingen betreffen procedurale aangelegenheden die in het kader van deze bespreking geen verder commentaar behoeven.

Brussel, 12 januari 1994.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

***De Vlaamse minister van Verkeer,
Buitenlandse Handel en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET
houdende goedkeuring van de overeenkomst inzake de bescherming
van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, -
opgemaakt te Parijs op 16 november 1972

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister bevoegd voor de monumenten en de landschappen is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

De Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, opgemaakt te Parijs op 16 november 1972, heeft volkomen uitwerking, wat het Vlaamse Gewest betreft.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

***De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel
en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 29 juni 1993 door de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, opgemaakt te Parijs op 16 november 1972", heeft op 21 december 1993 het volgend advies gegeven :

1. In het dispositief van het indieningsbesluit moet de officiële titel van de betrokken Minister worden vermeld zoals deze is vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 20 oktober 1992 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve. Men schrijve derhalve :

"De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :".

2. **Omdat de overeenkomst slechts uitwerking krijgt bij de ratificatie ervan en niet bij de goedkeuring door de Vlaamse Raad, dient men, zoals gebruikelijk is, in artikel 2 te schrijven : "De Overeenkomst . . . zal volkomen uitwerking hebben . . ." in plaats van "De Overeenkomst . . . heeft volkomen uitwerking . . .".**

3. Benevens de Nederlandse vertaling van de Overeenkomst, moet een authentieke tekst ervan, in één van de officiële talen van de UNESCO, aan het ontworpen decreet worden gehecht.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	staatsraden,
de Heer	: M. VAN DAMME,	
de Heren	: J. GIJSSELS,	assessoren van de
	A. ALEN,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming is ermee belast in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

De Overeenkomst inzake de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, opgemaakt te Parijs op 16 november 1972, zal volkomen uitwerking hebben, wat het Vlaamse Gewest betreft.

Brussel, 12 januari 1994.

Re minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

***De Vlaamse minister van Verkeer,
Buitenlandse Handel en Staatshervorming,***

J. SAUWENS

BIJLAGE

CONVENTION POUR LA PROTECTION DU PATRIMOINE MONDIAL, CULTUREL ET NATUREL

La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, réunie à Paris du 17 octobre au 21 novembre 1972, en sa dix-septième session,

Constatant que le patrimoine culturel et le patrimoine naturel sont de plus en plus menacés de destruction non seulement par les causes traditionnelles de dégradation mais encore par l'évolution de la vie sociale et économique qui les aggrave par des phénomènes d'altération ou de destruction encore plus redoutables,

Considérant que la dégradation ou la disparition d'un bien du patrimoine culturel et naturel constitue un appauvrissement néfaste du patrimoine de tous les peuples du monde,

Considérant que la protection de ce patrimoine à l'échelon national reste souvent incomplète en raison de l'ampleur des moyens qu'elle nécessite et de l'insuffisance des ressources économiques, scientifiques et techniques du pays sur le territoire duquel se trouve le bien à sauvegarder,

Rappelant que l'Acte constitutif de l'Organisation prévoit qu'elle aidera au maintien, à l'avancement et à la diffusion du savoir en veillant à la conservation et protection du patrimoine universel et en recommandant aux peuples intéressés des conventions internationales à cet effet,

Considérant que les conventions, recommandations et résolutions internationales existantes en faveur des biens culturels et naturels démontrent l'importance que présente, pour tous les peuples du monde, la sauvegarde de ces biens uniques et irremplaçables à quelque peuple qu'ils appartiennent,

Considérant que certains biens du patrimoine culturel et naturel présentent un intérêt exceptionnel qui nécessite leur préservation en tant qu'élément du patrimoine mondial de l'humanité tout entière,

Considérant que devant l'ampleur et la gravité des dangers nouveaux qui les menacent il incombe à la collectivité internationale tout entière de participer à la protection du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle, par l'octroi d'une assistance collective qui sans se substituer à l'action de l'Etat intéressé la complètera efficacement,

Considérant qu'il est indispensable d'adopter à cet effet de nouvelles dispositions conventionnelles établissant un système efficace de protection collective du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle organisé d'une façon permanente et selon des méthodes scientifiques et modernes,

Après avoir décidé lors de sa seizième session que cette question ferait l'objet d'une Convention internationale,

Adopte ce seizième jour de novembre 1972 la présente Convention.

CHAPITRE 1

Définitions du patrimoine culturel et naturel

Article 1

Aux fins de la présente Convention sont considérés comme „patrimoine culturel” :

– les monuments : œuvres architecturales, de sculpture ou de peinture monumentales, éléments ou structures de caractère archéologique, inscriptions, grottes et groupes d'éléments, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de l'histoire, de l'art ou de la science,

– les ensembles : groupes de constructions isolées ou réunies, qui, en raison de leur architecture, de leur unité, ou de leur intégration dans le paysage, ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de l'histoire, de l'art ou de la science,

– les sites : œuvres de l'homme ou œuvres conjuguées de l'homme et de la nature, ainsi que les zones y compris les sites archéologiques qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue historique, esthétique, ethnologique ou anthropologique.

Article 2

Aux fins de la présente Convention sont considérés comme „patrimoine naturel” :

(VERTALING)

OVEREENKOMST INZAKE DE BESCHERMING VAN HET CULTUREEL EN NATUURLIJK ERFGOED VAN DE WERELD

De Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, bijeengekomen in haar zeventiende zitting, van 17 oktober tot 21 november 1972 te Parijs gehouden,

Constatende dat het cultureel erfgoed en het natuurlijk erfgoed in toenemende mate worden bedreigd, niet slechts door de normale oorzaken van verval, maar bovendien door de veranderingen in het maatschappelijk en economisch leven die de situatie verergeren door het veroorzaken van nog ernstiger schade of vernietiging,

Overwegende dat de achteruitgang of verdwijning van elk onderdeel van het cultureel en natuurlijk erfgoed een rampzalige verarming betekent van het erfgoed van alle volken ter wereld,

Overwegende dat de bescherming van dit erfgoed op nationaal niveau vaak onvolledig blijft, omdat daarvoor middelen op grote schaal nodig zijn en de economische, wetenschappelijke en technische hulpbronnen van het land, waarin het te beschermen goed zich bevindt, te kort schieten,

In herinnering brengende dat het Statuut van de Organisatie voorschrijft dat zij kennis zal bewaren, vermeerderen en verspreiden door het behoud en de bescherming te verzekeren van het erfgoed der wereld en door aan de betrokken volken de daartoe nodige internationale overeenkomsten aan te bevelen,

Overwegende dat de bestaande internationale overeenkomsten, aanbevelingen en resoluties ten aanzien van culturele en natuurlijke goederen het belang aantonen dat alle volken der wereld hebben bij de bescherming van die unieke en onvervangbare goederen, aan welk volk zij ook mogen toebehoren,

Overwegende dat sommige delen van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijk belang zijn, hetgeen hun behoud als onderdeel van het erfgoed der gehele mensheid noodzakelijk maakt,

Overwegende dat, gezien de omvang en de ernst van de nieuwe gevaren die hen bedreigen, het de taak is van de gehele internationale gemeenschap deel te nemen aan de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke en universele waarde door het verlenen van gezamenlijke bijstand, die zonder in de plaats te treden van het optreden van de betrokken Staat, dit optreden op doeltreffende wijze aanvult,

Overwegende dat het onmisbaar is daartoe nieuwe voorzieningen te treffen in de vorm van een overeenkomst tot instelling van een doeltreffend systeem voor de collectieve bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde, op een permanente basis en volgens moderne wetenschappelijke methoden,

Besloten hebbende tijdens haar zestiende zitting dat dit vraagstuk het onderwerp dient te vormen van een internationale overeenkomst,

Neemt op 16 november 1972 deze overeenkomst aan.

HOOFDSTUK 1

Omschrijving van het begrip cultureel en natuurlijk erfgoed

Artikel 1

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden als „cultureel erfgoed” beschouwd

– monumenten : werken van architectuur, van monumentale beeldhouw- of schilderkunst, onderdelen of structuren van archeologische aard, inscripties, grotwoningen en groepen van onderdelen die van uitzonderlijke universele waarde zijn uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt ;

– groepen van gebouwen : groepen van afzonderlijke of tot een geheel samengevoegde gebouwen die uit hoofde van hun architectuur, hun homogeniteit of hun eenheid met het landschap uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt van uitzonderlijke universele waarde zijn ;

– streken : werken van de mens of werken voortgekomen uit het samenspel van natuur en mens, benevens gebieden die archeologische vindplaatsen omvatten en die van uitzonderlijke universele waarde zijn uit historisch, esthetisch, etnologisch of antropologisch oogpunt.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden als „natuurlijk erfgoed” beschouwd :

– les monuments naturels constitués par des formations physiques et biologiques ou par des groupes de telles formations qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue esthétique ou scientifique ;

– les formations géologiques et physiographiques et les zones strictement délimitées constituant l'habitat d'espèces animale et végétale menacées, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de la science ou de la conservation,

– les sites naturels ou les zones naturelles strictement délimitées, qui ont une valeur universelle exceptionnelle du point de vue de la science, de la conservation ou de la beauté naturelle.

Article 3

11 appartient à chaque Etat partie à la présente Convention d'identifier et de délimiter les différents biens situés sur son territoire et visés aux articles 1 et 2 ci-dessus.

CHAPITRE 11

Protection nationale et protection internationale du patrimoine culturel et naturel

Article 4

Chacun des Etats parties à la présente Convention reconnaît que l'obligation d'assurer l'identification, la protection, la conservation, la mise en valeur et la transmission aux générations futures du patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2 et situé sur son territoire, lui incombe en premier chef. 11 s'efforce d'agir à cet effet tant par son propre effort au maximum de ses ressources disponibles que, le cas échéant, au moyen de l'assistance et de la coopération internationales dont il pourra bénéficier, notamment aux plans financier, artistique, scientifique et technique.

Article 5

Afin d'assurer une protection et une conservation aussi efficaces et une mise en valeur aussi active que possible du patrimoine culturel et naturel situé sur leur territoire et dans les conditions appropriées à chaque pays, les Etats parties à la présente Convention s'efforceront dans la mesure du possible :

(a) d'adopter une politique générale visant à assigner une fonction au patrimoine culturel et naturel dans la vie collective, et à intégrer la protection de ce patrimoine dans les programmes de planification générale ;

(b) d'instituer sur leur territoire, dans la mesure où ils n'existent pas, un ou plusieurs services de protection, de conservation et de mise en valeur du patrimoine culturel et naturel, dotés d'un personnel approprié, et disposant des moyens lui permettant d'accomplir les tâches qui lui incombent ;

(c) de développer les études et les recherches scientifiques et techniques et perfectionner les méthodes d'intervention qui permettent à un Etat de faire face aux dangers qui menacent son patrimoine culturel ou naturel ;

(d) de prendre les mesures juridiques, scientifiques, techniques, administratives et financières adéquates pour l'identification, la protection, la conservation, la mise en valeur et la réanimation de ce patrimoine ; et

(e) de favoriser la création ou le développement de centres nationaux ou régionaux de formation dans le domaine de la protection, de la conservation et de la mise en valeur du patrimoine culturel et naturel et d'encourager la recherche scientifique dans ce domaine.

Article 6

1. En respectant pleinement la souveraineté des Etats sur le territoire desquels est situé le patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2, et sans préjudice des droits-réels prévus par la législation nationale sur ledit patrimoine, les Etats parties à la présente convention reconnaissent qu'il constitue un patrimoine universel pour la protection duquel la communauté internationale tout entière a le devoir de coopérer.

– door de natuur gevormde monumenten bestaande uit fysische en biologische formaties of groepen daarvan die uit esthetisch of wetenschappelijk oogpunt van uitzonderlijke waarde zijn ;

– geologische en fysiografische formaties en strikt begrensde zones, de habitat vormende van bedreigde diersoorten en plantensoorten die uit een oogpunt van wetenschap of natuurbehoud van uitzonderlijke universele waarde zijn ;

– strikt begrensde natuurlijke streken of zones die uit een oogpunt van wetenschap, natuurbehoud of natuurlijke schoonheid van uitzonderlijke universele waarde zijn.

Artikel 3

Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst heeft het recht tot het vaststellen en omschrijven van de verschillende in de artikelen 1 en 2 bedoelde en op zijn grondgebied gelegen goederen.

HOOFDSTUK 11

Nationale en internationale bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed

Artikel 4

Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst erkent dat in eerste instantie op hem de verplichting rust de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken en het overdragen aan komende generaties van het op zijn grondgebied liggende en in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed te waarborgen. Hij dient zich daartoe tot het uiterste in te spannen voor zover zijn eigen hulpbronnen dat toelaten en, waar zulks ter zake dienende is, met gebruikmaking van internationale bijstand en samenwerking, welke hij zou kunnen verkrijgen, in het bijzonder op financieel, artistiek, wetenschappelijk en technisch gebied.

Artikel 5

Ten einde te waarborgen dat doeltreffende en daadwerkelijke maatregelen worden genomen voor de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het op zijn grondgebied gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed dient elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst zoveel mogelijk en voor zover de situatie in het land zulks toelaat te streven naar :

(a) het vaststellen van een algemeen beleid, gericht op het aan het cultureel en natuurlijk erfgoed geven van een functie in het leven van de gemeenschap, en naar het integreren van de bescherming van dat erfgoed in de programma's voor algemene planning ;

(b) het instellen op zijn grondgebied van een of meer diensten – voorzover zij nog niet bestaan – voor de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het cultureel en natuurlijk erfgoed, voorzien van deskundig personeel en beschikkende over de middelen ter uitvoering van hun taak ;

(c) het doen verrichten van wetenschappelijke en technische studies en research en het doen uitwerken van de operationele methoden die de Staat in staat zullen stellen het hoofd te bieden aan gevaren die zijn cultureel en natuurlijk erfgoed bedreigen ;

(d) het nemen van ter zake dienende wettelijke, wetenschappelijke, technische, bestuurlijke en financiële maatregelen die nodig zijn voor de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming van dit erfgoed ; en

(e) het bevorderen van de oprichting of de ontwikkeling van nationale en regionale centra voor opleiding in de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het cultureel en natuurlijk erfgoed en het aanmoedigen van het wetenschappelijk onderzoek op dit gebied.

Artikel 6

1. Onder volledige eerbiediging van de soevereiniteit der Staten op wier grondgebied het in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed is gelegen en onverminderd de eigendomsrechten ontleend aan de binnenlandse wetgeving, erkennen de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst dat een zodanig erfgoed een erfgoed is van de gehele wereld, tot welks bescherming de gehele internationale gemeenschap verplicht is samen te werken.

2. Les Etats parties s'engagent en conséquence, et conformément aux dispositions de la présente convention, à apporter leur concours à l'identification, à la protection, à la conservation et à la mise en valeur du patrimoine culturel et naturel visé aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 si l'Etat sur le territoire duquel il est situé le demande.

3. Chacun des Etats parties à la présente convention s'engage à ne prendre délibérément aucune mesure susceptible d'endommager directement ou indirectement le patrimoine culturel et naturel visé aux articles 1 et 2 qui est situé sur le territoire d'autres Etats parties à cette convention.

Article 7

Aux fins de la présente convention, il faut entendre par protection internationale du patrimoine mondial culturel et naturel la mise en place d'un système de coopération et d'assistance internationales visant à seconder les Etats parties à la convention dans les efforts qu'ils déploient pour préserver et identifier ce patrimoine.

CHAPITRE 111

Comité intergouvernemental
de la protection du patrimoine mondial
culturel et naturel

Article 8

1. 11 est institué auprès de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, une Comité intergouvernemental de la protection du patrimoine culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle dénommé „le Comité du patrimoine mondial”. 11 est composé de 15 Etats parties à la convention, élus par les Etats parties à la convention réunies en assemblée générale au tours de sessions ordinaires de la Conférence générale de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Le Conférence générale qui suivra l'entrée en vigueur de la présente convention pour au moins 40 Etats.

2. L'élection des membres du Comité doit assurer une représentation équitable des différentes régions et cultures du monde.

3. Assistent aux seances du Comité avec voix consultative un représentant du Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), un représentant du Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS), et un représentant de l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), auxquels peuvent s'ajouter, à la demande des Etats parties réunis en assemblée générale au tours des sessions ordinaires de la Conférence générale de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, des représentants d'autres organisations intergouvernementales ou non gouvernementales ayant des objectifs similaires.

Article 9

1. Les Etats membres du Comité du patrimoine mondial exercent leur mandat depuis la fin de la session ordinaire de la Conférence générale au tours de laquelle ils ont été élus jusqu'à la fin de sa troisième session ordinaire subséquente.

2. Toutefois, le mandat d'un tiers des membres désignés lors de la première élection se terminera à la fin de la première session ordinaire de la Conférence générale suivant celle au cours de laquelle ils ont été élus et le mandat d'un second tiers des membres désignés en même temps, se terminera à la fin de la deuxième session ordinaire de la Conférence générale suivant celle au tours de laquelle ils ont été élus. Les noms de ces membres seront tirés au sort par le Président de la Conférence générale après la première élection.

2. In overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst nemen de Staten die daarbij partij zijn o zich hulp te bieden bij de identificatie, de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van het in het tweede en vierde lid van artikel 11 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed, indien de Staat op wiens grondgebied het is gelegen, zulks verzoekt.

3. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst neemt op zich geen enkele opzette lijke maatregel te treffen die direct of indirect schade zou kunnen toebrengen aan het in de artikelen 1 en 2 bedoelde cultureel en natuurlijk erfgoed dat gelegen is op het grondgebied van andere Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst.

Artikel 7

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt onder internationale bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld verstaan het instellen van een systeem voor internationale samenwerking en bijstand, gericht op het geven van steun aan Staten die partij zijn bij deze overeenkomst in hun pogingen tot behoud en identificatie van dat erfgoed.

HOOFDSTUK 111

Intergouvernementele commissie voor
de bescherming van het cultureel en
natuurlijk erfgoed van de wereld

Artikel 8

1. Binnen het kader van de organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur wordt hierbij een Intergouvernementele Commissie voor de Bescherming van het Cultureel en Natuurlijk Erfgoed van uitzonderlijke Universele Waarde opgericht (hierna te noemen de „Commissie voor het Werelderfgoed”). Zij wordt samengesteld uit 15 Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst gekozen door Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en bijeen zijn gekomen in een algemene vergadering tijdens de gewone zitting van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Het aantal Staten dat lid is van de Commissie zal tot 21 worden verhoogd met ingang van de datum van de gewone zitting van de Algemene vergadering volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor ten minste 40 Staten.

2. De verkiezing van de leden van de Commissie dient een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende gebieden en culturen in de wereld te waarborgen.

3. De vergaderingen van de commissie kunnen worden bijgewoond, in een adviserende hoedanigheid, door een vertegenwoordiger van het Internationaal Centrum voor de Studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen (Centrum van Rome), een vertegenwoordiger van de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) en een vertegenwoordiger van de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN) waaraan op verzoek van de Staten die partij zijn bij deze overeenkomst, bijeenkomende in een algemene vergadering tijdens de gewone zittingen van de Algemene Vergadering van de organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, vertegenwoordigers van andere intergouvernementele of niet-gouvernementele organisaties met soortgelijke doelstellingen kunnen worden toegevoegd.

Artikel 9

1. De zittingsperiode van Staten die lid zijn van de Commissie voor het Werelderfgoed loopt van het einde van de gewone zitting van de Algemene Vergadering tijdens welke zij zijn gekozen tot en met het einde van de derde daarop volgende gewone zitting.

2. De zittingsperiode van een derde van de tijdens de eerste verkiezing aangewezen leden eindigt evenwel aan het slot van de eerste gewone zitting van de Algemene vergadering volgende op die waarin zij werden gekozen; de zittingsperiode van een ander derde van de op hetzelfde tijdstip aangewezen leden eindigt aan het slot van de tweede gewone zitting van de Algemene Vergadering volgende op die waarin zij werden gekozen. De namen van deze leden worden door middel van loting aangewezen door de Voorzitter van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur na de eerste verkiezing.

3. Les Etats membres du Comité choisissent pour les représenter des personnes qualifiées dans le domaine du patrimoine culture¹ ou du patrimoine naturel.

Article 10

1. Le Comité du patrimoine mondial adopte son règlement intérieur.

2. Le Comité peut à tout moment inviter à ses réunions des organismes publics ou privés, ainsi que des personnes **privées**, pour les consulter sur des questions particulières.

3. Le Comité peut créer les organes consultatifs qu'il estime nécessaires à l'exécution de sa tâche.

Article 11

1. Chacun des Etats parties à la présente convention soumet, dans toute la mesure du possible, au Comité du patrimoine mondial un inventaire des biens du patrimoine culture¹ et naturel situés sur son territoire et susceptibles d'être inscrits sur la liste prévue au paragraphe 2 du présent article. Cet inventaire, qui n'est pas considéré comme exhaustif, doit comporter une documentation sur le lieu des biens en question et sur l'intérêt qu'ils présentent.

2. Sur la base des inventaires soumis par les Etats en exécution du paragraphe 1 ci-dessus, le Comité établit, met à jour et diffuse, sous le nom de „liste du patrimoine mondial”, une liste des biens du patrimoine culture¹ et du patrimoine naturel, tels qu'ils sont définis aux articles 1 et 2 de la présente convention, qu'il considère comme ayant une valeur universelle exceptionnelle en application des critères qu'il aura établis. Une mise à jour de la liste doit être diffusée au moins tous les deux ans.

3. L'inscription d'un bien sur la liste du patrimoine mondial ne peut se faire qu'avec le consentement de l'Etat intéressé. L'inscription d'un bien situé sur un territoire faisant l'objet de revendication de souveraineté ou de juridiction de la part de plusieurs Etats ne préjuge en rien les droits des parties au différend.

4. Le Comité établit, met à jour et diffuse, chaque fois que les circonstances l'exigent, sous le nom de „liste du patrimoine mondial en péril” une liste des biens figurant sur la liste du patrimoine mondial pour la sauvegarde desquels de grands travaux sont nécessaires et pour lesquels une assistance a été demandée aux termes de la présente convention. Cette liste contient une estimation du coût des opérations. Ne peuvent figurer sur cette liste que des biens du patrimoine culture¹ et naturel qui sont menacés de dangers graves et précis, tels que menace de disparition due à une dégradation accélérée, projets de grands travaux publics ou privés, rapide développement urbain et touristique, destruction due à des changements d'utilisation ou de propriété de la terre, altérations profondes dues à une cause inconnue, abandon pour des raisons quelconques, conflit armé venant ou menaçant d'éclater, calamités et cataclysmes, grands incendies, séismes, glissements de terrain, éruptions volcaniques, modification du niveau des eaux, inondations, raz de marée. Le Comité peut, à tout moment, en cas d'urgence, procéder à une nouvelle inscription sur la liste du patrimoine mondial en péril et donner à cette inscription une diffusion immédiate.

5. Le Comité définit les critères sur la base desquels un bien du patrimoine culture¹ et naturel peut être inscrit dans l'une ou l'autre des listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article.

6. Avant de refuser une demande d'inscription sur l'une des deux listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article, le Comité consulte l'Etat partie sur le territoire duquel est situé le bien du patrimoine culture¹ ou naturel dont il s'agit.

7. Le Comité, avec l'accord des Etats intéressés, coordonne et entoure les études et les recherches nécessaires à la constitution des listes visées aux paragraphes 2 et 4 du présent article.

3. Staten die lid zijn van de Commissie wijzen als hun vertegenwoordigers personen aan die deskundig zijn op het gebied van het cultureel en natuurlijk erfgoed.

Artikel 10

1. De Commissie voor het Werelderfgoed stelt haar eigen huishoudelijk k reglement vast.

2. De Commissie kan te allen tijde overheidsorganisaties of particuliere organisaties of personen uitnodigen deel te nemen aan haar vergaderingen ten einde hen te raadplegen over bijzondere vraagstukken.

3. De Commissie kan voor zover zij dit voor de uitvoering van haar taak nodig acht, raadgevende organen in het leven roepen.

Artikel 11

1. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst legt, voor zover zulks hem mogelijk is, aan de Commissie voor het Werelderfgoed een inventaris over van de goederen die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed, gelegen op zijn grondgebied en in aanmerking komend voor plaatsing op de in het tweede lid van dit artikel bedoelde lijst. Deze inventaris, die niet als uitputtend wordt beschouwd, dient documentatie te omvatten omtrent de ligging en de betekenis van het desbetreffend goed.

2. Op basis van de overeenkomstig het eerste lid door de Staten overgelegde inventarissen zal de Commissie voor het Werelderfgoed een lijst opstellen, bijhouden en publiceren, onder de titel „Lijst van het Werelderfgoed”, van de goederen die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed als omschreven in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst, die zij volgens door haar opgestelde normen als van uitzonderlijke universele waarde beschouwt. Ten minste om de twee jaar wordt een bijgewerkte lijst verspreid.

3. Voor het opnemen van een goed in de „Lijst van het Werelderfgoed” is de toestemming van de betrokken Staat vereist. Het opnemen van een goed dat is gelegen op een grondgebied, waarover meer dan een Staat soevereiniteit of rechtsmacht meent te bezitten, doet op geen enkele wijze afbreuk aan de rechten van de partijen in het geschil.

4. De Commissie zal, wanneer de omstandigheden zulks vereisen, onder de titel „Lijst van bedreigd werelderfgoed” een lijst opstellen, bijhouden en publiceren van op de Lijst van het Werelderfgoed voorkomende goederen voor welker behoud omvangrijke werken noodzakelijk zijn en waarvoor krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst bijstand is gevraagd. Deze lijst dient een raming van de kosten der uit te voeren werken te omvatten. Op deze lijst mogen slechts onderdelen van het cultureel en natuurlijk erfgoed voorkomen die worden bedreigd door ernstige en duidelijk omschreven gevaren, zoals het gevaar van verdwijning door een steeds sneller verval, plannen voor grote openbare of particuliere werken, projecten voor stadsuitbreiding of ontwikkeling van het toerisme, vernietiging veroorzaakt door wijziging in gebruik of eigendom van de grond, grote veranderingen tengevolge van onbekende oorzaken, onbeheerd laten om welke reden dan ook, dreigende of reeds uitgebroken gewapende conflicten, natuurrampen en andere rampen, grote branden, aardbevingen, grondverschuivingen, vulkanische uitbarstingen, wijzigingen in het waterniveau, overstromingen, vloedgolven. De Commissie kan in geval van dringende noodzaak op elk tijdstip overgaan tot een nieuwe inschrijving op de Lijst van bedreigd Werelderfgoed en deze inschrijving onmiddellijk bekendmaken.

5. De Commissie omschrijft de normen op grond waarvan een goed dat behoort tot het cultureel en natuurlijk erfgoed kan worden opgenomen in een van de in het tweede en vierde lid van dit artikel bedoelde lijsten.

6. Alvorens een aanvraag tot inschrijving op een van de beide in het tweede en vierde lid van dit artikel bedoelde lijsten te weigeren, raadpleegt de Commissie de Staat die partij is bij deze Overeenkomst en op wiens grondgebied het desbetreffende onderdeel van het cultureel en natuurlijk erfgoed is gelegen.

7. Met instemming van de betrokken Staten coördineert en bevordert de Commissie de studies en het onderzoek die nodig zijn voor de opstelling van de in het eerste en tweede lid van dit artikel bedoelde lijsten.

Article 12

Le fait qu'un bien du patrimoine culture¹ et naturel n'ait pas été inscrit sur l'une ou l'autre des deux listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 ne saurait en aucune manière signifier qu'il n'a pas une valeur universelle exceptionnelle à des fins autres que celles résultant de l'inscription sur ces listes.

Article 13

1. Le Comité du patrimoine mondial reçoit et étudie les demandes d'assistance internationale formulées par les Etats parties à la présente Convention en ce qui concerne les biens du patrimoine culture¹ et naturel situés sur leur territoire, qui figurent ou sont susceptibles de figurer sur les listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article II. Ces demandes peuvent avoir pour objet la protection, la conservation, la mise en valeur ou la réanimation de ces biens.

2. Les demandes d'assistance internationale en application du paragraphe 1 du présent article peuvent aussi avoir pour objet l'identification de biens du patrimoine culture¹ et naturel défini aux articles 1 et 2, lorsque des recherches préliminaires ont permis d'établir que ces dernières méritaient d'être poursuivies.

3. Le Comité décide de la suite à donner à ces demandes, détermine, le cas échéant, la nature et l'importance de son aide et autorise la conclusion, en son nom, des arrangements nécessaires avec le gouvernement intéressé.

4. Le Comité fixe un ordre de priorité pour ses interventions. 11 le fait en tenant compte de l'importance respective des biens à sauvegarder pour le patrimoine mondial culture¹ et naturel, de la nécessité d'assurer l'assistance internationale aux biens les plus représentatifs de la nature ou du génie et de l'histoire des peuples du monde et de l'urgence des travaux à entreprendre, de l'importance des ressources des Etats sur le territoire desquels se trouvent les biens menacés et en particulier de la mesure dans laquelle ils pourraient assurer la sauvegarde de ces biens par leurs propres moyens.

5. Le Comité établit, met à jour et diffuse une liste des biens pour lesquels une assistance internationale a été fournie.

6. Le Comité décide de l'utilisation des ressources du Fonds créé aux termes de l'article 15 de la présente Convention. 11 recherche les moyens d'en augmenter les ressources et prend toutes mesures utiles à cet effet.

7. Le Comité coopère avec les organisations internationales et nationales, gouvernementales et non gouvernementales, ayant des objectifs similaires à ceux de la présente Convention. Pour la mise en œuvre de ses programmes et l'exécution de ses projets, le Comité peut faire appel à ces organisations, en particulier au Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), au Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS) et à l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), ainsi qu'à d'autres organismes publics ou privés et à des personnes privées.

8. Les décisions du Comité sont prises à la majorité des deux tiers des membres présents et votants. Le quorum est constitué par la majorité des membres du Comité.

Article 14

1. Le Comité du patrimoine mondial est assisté par un secrétariat nommé par le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

2. Le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, utilisant le plus possible les services du Centre international d'études pour la conservation et la restauration des biens culturels (Centre de Rome), du Conseil international des monuments et des sites (ICOMOS), et de l'Union internationale pour la conservation de la nature et de ses ressources (UICN), ainsi qu'à d'autres organismes publics ou privés et à des personnes privées.

Artikel 12

De omstandigheid dat een goed behorend tot het cultureel en natuurlijk erfgoed niet is opgenomen in een van de beide in het tweede en vierde lid van artikel 11 bedoelde lijsten mag in geen dele zo worden uitgelegd als zou het geen uitzonderlijke universele waarde hebben om andere redenen dan die welke voortvloeien uit het opnemen in deze lijsten.

Artikel 13

1. De Commissie voor het Werelderfgoed ontvangt en bestudeert verzoeken om internationale bijstand, gedaan door Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst, met betrekking tot goederen die deel uitmaken van op hun grondgebied gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed en zijn opgenomen in de in het tweede en vierde lid van artikel 11 bedoelde lijsten of daarvoor in aanmerking komen. Het doel van deze verzoeken kan zijn de bescherming, het behoud en het toegankelijk maken van zodanige goederen te waarborgen of daaraan een nieuwe bestemming te geven.

2. Verzoeken om internationale bijstand op grond van het eerste lid van dit artikel kunnen ook betrekking hebben op de identificatie van culturele en natuurlijke goederen als omschreven in de artikelen 1 en 2, indien een voorlopig onderzoek gereede gronden verschaft tot voortzetting daarvan.

3. De Commissie beslist over de te nemen maatregelen ten aanzien van deze verzoeken, bepaalt in voorkomende gevallen de aard en de omvang van haar bijstand en machtigt tot het sluiten uit haar naam van de noodzakelijke overeenkomsten met de betrokken regering.

4. De Commissie bepaalt in welke rangorde de werkzaamheden worden verricht. Zij houdt hierbij rekening met het respectieve belang van de te beschermen goederen voor het cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld, met de noodzaak internationale bijstand te verschaffen ten behoeve van goederen die het meest kenmerkend zijn voor de natuurlijke omgeving of voor de talenten en de geschiedenis van de volken der wereld, met de urgentie van de uit te voeren werken, met de omvang van de middelen van de Staten op wier grondgebied de bedreigde goederen zijn gelegen en in het bijzonder met de mate waarin zij de redding van die goederen door eigen middelen zouden kunnen waarborgen.

5. De Commissie stelt een lijst op van de goederen waarvoor deze internationale bijstand is verschaft en publiceert en verspreidt deze.

6. De Commissie besluit over het gebruik van de middelen van het krachtens het bepaalde in artikel 15 van deze Overeenkomst gestichte Fonds. Zij tracht wegen te vinden ten einde deze middelen te vermeerderen en neemt daartoe alle ter zake dienende maatregelen.

7. De Commissie werkt samen, met internationale en nationale, gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties die soortgelijke doelen als die van deze Overeenkomst nastreven. Voor de uitvoering van haar programma's en projecten kan de Commissie een beroep doen op die organisaties en met name op het Internationaal Centrum voor de Studie tot het behoud en de restauratie van culturele goederen (Centrum van Rome), de Internationale Raad voor Monumenten en Landschappen (ICOMOS) en de Internationale Unie voor behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN), alsmede op overheidsorganen en particuliere organen en personen.

8. De besluiten van de Commissie worden genomen met een meerderheid van twee derden van de aanwezige leden die hun stem uitbrengen. Het quorum wordt gevormd door de meerderheid van de leden van de Commissie.

Artikel 14

1. De Commissie voor het Werelderfgoed wordt bijgestaan door een secretariaat dat wordt benoemd door de Directeur-Generaal van de organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

2. De Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur stelt de documentatie en de agenda voor de vergaderingen van de Commissie op, daarbij zoveel mogelijk gebruik makend van de diensten van het Internationaal Centrum voor de studie tot het behoud en de restauratie van

CHAPITRE IV

Fonds pour la protection du patrimoine
mondial culturel et naturel

Article 15

1. Il est créé un fonds pour la protection du patrimoine mondial culturel et naturel de valeur universelle exceptionnelle, dénommé „Le Fonds du patrimoine mondial”.

2. Le Fonds est constitué en fonds de dépôt, conformément aux dispositions du règlement financier de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

3. Les ressources du Fonds sont constituées par :

(a) les contributions obligatoires et les contributions volontaires des Etats parties à la présente convention ;

(b) les versements, dons ou legs que pourront faire :

(*) d'autres Etats,

(**) l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, les autres organisations du système des Nations Unies, notamment le Programme de développement des Nations Unies et d'autres organisations intergouvernementales,

(***) des organismes publics ou privés ou des personnes privées ;

(c) tout intérêt dû sur les ressources du Fonds ;

(d) le produit des collectes et les recettes des manifestations organisées au profit du Fonds et

(e) toutes autres ressources autorisées par le règlement qu'élaborera le Comité du patrimoine mondial.

4. Les contributions au Fonds et les autres formes d'assistance fournies au Comité ne peuvent être affectées qu'aux fins définies par lui. Le Comité peut accepter des contributions ne devant être affectées qu'à un certain programme ou à un projet particulier, à la condition que la mise en œuvre de ce programme ou l'exécution de ce projet ait été décidée par le Comité. Les contributions au Fonds ne peuvent être assorties d'aucune condition politique.

Article 16

1. Sans préjudice de toute contribution volontaire complémentaire, les Etats parties à la présente convention s'engagent à verser régulièrement, tous les deux ans, au Fonds du patrimoine mondial des contributions dont le montant, calculé selon un pourcentage uniforme applicable à tous les Etats, sera décidé par l'assemblée générale des Etats parties à la convention, réunis au cours de sessions de la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Cette décision de l'assemblée générale requiert la majorité des Etats parties présents et votants qui n'ont pas fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article. En aucun cas, la contribution obligatoire des Etats parties à la convention ne pourra dépasser 1 % de sa contribution au budget ordinaire de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

2. Toutefois, tout Etat visé à l'article 31 ou à l'article 32 de la présente convention peut, au moment du dépôt de ses instruments de ratification, d'acceptation ou d'adhésion, déclarer qu'il ne sera pas lié par les dispositions du paragraphe (1) du présent article.

3. Un Etat partie à la convention ayant fait la déclaration visée au paragraphe (2) du présent article, peut à tout moment retirer ladite déclaration moyennant notification du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Toutefois, le retrait de la déclaration n'aura d'effet sur la contribution obligatoire due par cet Etat qu'à partir de la date de l'assemblée générale des Etats parties qui suivra.

4. Afin que le Comité soit en mesure de prévoir ses opérations d'une manière efficace, les contributions des Etats parties à la présente convention, ayant fait la déclaration visée au paragraphe 2 du présent article, doivent être versées sur une base régulière, au moins tous les deux ans, et ne devraient pas être inférieures aux contributions qu'ils auraient dû verser s'ils avaient été liés par les dispositions du paragraphe 1 du présent article.

HOOFDSTUK IV

Fonds voor de bescherming van het
cultureel en natuurlijk erfgoed van de wereld

Artikel 15

1. Er wordt een fonds in het leven geroepen voor de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed dat van uitzonderlijke universele waarde is, genaamd „Fonds voor het Werelderfgoed”.

2. Het Fonds wordt opgericht als beheersfonds overeenkomstig de bepalingen van de Financiële Reglementen van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

3. De middelen van het Fonds bestaan uit :

(a) verplichte en vrijwillige bijdragen van Staten die partij zijn bij deze overeenkomst ;

(b) bijdragen, giften of legaten die gedaan kunnen worden door

(*) andere Staten ;

(**) de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, andere organisaties van de Verenigde Naties, in het bijzonder het Ontwikkelingsprogramma der Verenigde Naties, of andere intergouvernementele organisaties ;

(***) overheidsorganen of particuliere organen of personen ;

(c) rente opgebracht door de middelen van het Fonds ;

(d) gelden verkregen uit collectes en opbrengsten van ten behoeve van het Fonds georganiseerde manifestaties ; en

(e) alle andere middelen welke zijn toegestaan krachtens de door de Commissie voor het Werelderfgoed opgestelde Reglementen van het Fonds.

4. De bijdragen aan het Fonds en andere vormen van aan de Commissie ter beschikking gestelde bijstand kunnen slechts worden gebruikt voor door de Commissie te omschrijven doeleinden. De commissie kan bijdragen ontvangen die slechts voor een bepaald programma of project mogen worden gebruikt, op voorwaarde dat de Commissie een besluit heeft genomen over de uitvoering van een zodanig programma of project. Aan bijdragen verstrekt aan het Fonds mogen geen politieke voorwaarden worden verbonden.

Artikel 16

1. Onverminderd eventuele aanvullende vrijwillige bijdragen nemen de Staten die partij zijn bij deze overeenkomst op zich regelmatig om de twee jaar aan het Fonds voor het Werelderfgoed bijdragen te betalen waarvan het bedrag, in de vorm van een uniform, voor alle Staten geldend percentage, zal worden bepaald door de algemene vergadering van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst tijdens de zittingen van de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Voor dit besluit van de algemene vergadering is een meerderheid vereist van de Staten partij bij deze Overeenkomst die aanwezig zijn en een stem uitbrengen en die geen verklaring hebben afgelegd als bedoeld in het tweede lid van dit artikel. In geen geval mag de verplichte bijdrage van de Staten die partij zijn bij deze overeenkomst meer bedragen dan 1 % van de bijdrage aan de Gewone Begroting van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

2. Elke in artikel 31 of 32 van deze Overeenkomst bedoelde Staat kan evenwel op het tijdstip van de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding verklaren dat hij zich niet gebonden acht door het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

3. Een Staat die partij is bij deze Overeenkomst en die de in het tweede lid van dit artikel bedoelde verklaring heeft afgelegd, kan deze verklaring te allen tijde herroepen door middel van een kennisgeving gericht tot de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De intrekking van de verklaring wordt evenwel ten aanzien van de door de Staat verschuldigde verplichte bijdrage niet van kracht voor de datum van de eerstvolgende algemene vergadering van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst.

4. Ten einde de Commissie in staat te stellen de uitvoering van de werken op doeltreffende wijze voor te bereiden, dienen de bijdragen van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die de in het tweede lid van dit artikel bedoelde verklaring hebben afgelegd, regelmatig te worden betaald, ten minste om de twee jaar, en niet minder te zijn dan de bijdragen die zij zouden hebben betaald indien zij gebonden waren geweest door het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

5. Tout Etat partie à la convention qui est en retard dans le paiement de sa contribution obligatoire ou volontaire en ce qui concerne l'année en cours et l'année civile qui l'a immédiatement précédée, n'est pas éligible au Comité du patrimoine mondial, cette disposition ne s'appliquant pas lors de la première élection. Le mandat d'un tel Etat qui est déjà membre du Comité prendra fin au moment de toute élection prévue à l'article 8, paragraphe 1, de la présente convention.

Article 17

Les Etats parties à la présente convention envisagent ou favorisent la création de fondations ou d'associations nationales publiques et privées ayant pour but d'encourager les libéralités en faveur de la protection du patrimoine culturel et naturel défini aux articles 1 et 2 de la présente Convention.

Article 18

Les Etats parties à la présente Convention prêtent leur concours aux campagnes internationales de collecte qui sont organisées au profit du Fonds du patrimoine mondial sous les auspices de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. Ils facilitent les collectes faites à ces fins par des organismes mentionnées au paragraphe 3, article 15.

CHAPITRE V

Conditions et modalités de l'assistance internationale

Article 19

Tout Etat partie à la présente Convention peut demander une assistance internationale en faveur de biens du patrimoine culturel ou naturel de valeur universelle exceptionnelle situés sur son territoire. Il doit joindre à sa demande les éléments d'information et les documents prévus à l'article 21 dont il dispose et dont le Comité a besoin pour prendre sa décision.

Article 20

Sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 13, de l'alinéa (c) de l'article 22, et de l'article 23, l'assistance internationale prévue par la présente Convention ne peut être accordée qu'à des biens du patrimoine culturel et naturel que le Comité du patrimoine mondial a décidé ou décide de faire figurer sur l'une des listes visées aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11.

Article 21

1. Le Comité du patrimoine mondial définit la procédure d'examen des demandes d'assistance internationale qu'il est appelé à fournir et précise notamment les éléments qui doivent figurer dans la demande, laquelle doit décrire l'opération envisagée, les travaux nécessaires, une estimation de leur coût, leur urgence et les raisons pour lesquelles les ressources de l'Etat demandeur ne lui permettent pas de faire face à la totalité de la dépense. Les demandes doivent, chaque fois que possible, s'appuyer sur l'avis d'experts.

2. En raison des travaux qu'il peut y avoir lieu d'entreprendre sans délai, les demandes fondées sur des calamités naturelles ou des catastrophes doivent être examinées d'urgence et en priorité par le Comité, qui doit disposer d'un fonds de réserve servant à de telles éventualités.

3. Avant de prendre une décision, le Comité procède aux études et aux consultations qu'il juge nécessaires.

5. Een Staat, die partij is bij deze Overeenkomst en die achterstallig is met de betaling van zijn verplichte of vrijwillige bijdrage over het lopende en het onmiddellijk daaraan voorafgaande kalenderjaar is niet verkiesbaar tot lid van de Commissie voor het Werelderfgoed, hoewel deze bepaling niet van toepassing is op de eerste verkiezing. De zittingsperiode van een zodanige Staat die reeds lid is van de Commissie eindigt op het tijdstip der verkiezingen, bedoeld in het eerste lid van artikel 8 van deze overeenkomst.

Artikel 17

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst overwegen of bevorderen het in het leven roepen van nationale door de overheid en door particulieren opgerichte stichtingen of verenigingen, die ten doel hebben het doen van schenkingen aan te moedigen ten behoeve van de bescherming van het cultureel en natuurlijk erfgoed als omschreven in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst.

Artikel 18

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst verlenen hun medewerking aan internationale campagnes ter bijeenroeping van gelden, georganiseerd ten behoeve van het Fonds voor het Werelderfgoed onder de auspiciën van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Zij verlenen te dien einde faciliteiten voor geldinzamelingen door de in het derde lid van artikel 15 genoemde organisaties.

HOOFDSTUK V

Voorwaarden en regelingen inzake internationale bijstand

Artikel 19

Een Staat die partij is bij deze Overeenkomst kan internationale bijstand vragen ten behoeve van goederen op zijn grondgebied die deel uitmaken van het cultureel en natuurlijk erfgoed van uitzonderlijke universele waarde. Te zamen met zijn verzoek legt die Staat de in artikel 21 bedoelde informatie en documentatie voor die hij in zijn bezit heeft ten einde de Commissie in staat te stellen een besluit te nemen.

Artikel 20

Behoudens het bepaalde in het tweede lid van artikel 13, letter (c) van artikel 22 en artikel 23 kan de in deze Overeenkomst bedoelde internationale bijstand alleen maar worden verleend aan van het cultureel en natuurlijk erfgoed deel uitmakende goederen ten aanzien waarvan de Commissie voor het Werelderfgoed heeft besloten of kan besluiten tot opneming in een van de in het eerste en vierde lid van artikel 11 bedoelde lijsten.

Artikel 21

1. De Commissie voor het Werelderfgoed bepaalt de procedure voor het onderzoek van de bij haar ingediende aanvragen om internationale bijstand en geeft een nauwkeurige omschrijving van de elementen welke daarin moeten zijn opgenomen, te weten een beschrijving van de beoogde operatie, de noodzakelijke werkzaamheden, een raming van de daaraan verbonden kosten, de mate van urgentie en de redenen waarom de middelen van de verzoekende Staat hem niet toestaan zelf het totaal der uitgaven te bestrijden. De verzoeken dienen zo mogelijk te worden gestaafd door rapporten van deskundigen.

2. Aan verzoeken naar aanleiding van natuurrampen of andere rampen dient wegens de urgentie van de daarmee gepaard gaande werkzaamheden de hoogste prioriteit te worden gegeven door de Commissie, die voor dergelijke gevallen dient te kunnen beschikken over een reservefonds.

3. Alvorens tot een beslissing te komen verricht de Commissie de studies en wint zij de adviezen in, die zij noodzakelijk acht.

Article 22

L'assistance accordée par le Comité du patrimoine mondial peut prendre les formes suivantes

(a) études sur les problèmes artistiques, scientifiques et techniques que posent la protection, la conservation, la mise en valeur et la réanimation du patrimoine culturel et naturel, tel qu'il est défini aux paragraphes 2 et 4 de l'article 11 de la présente Convention ;

(b) mise à la disposition d'experts, de techniciens et de **main-d'œuvre** qualifiée pour veiller à la bonne exécution du projet approuvé ;

(c) formation de spécialistes de tous niveaux dans le domaine de l'identification, de la protection, de la conservation, de la mise en valeur et de la réanimation du patrimoine culturel et naturel ;

(d) fourniture de l'équipement que l'Etat intéressé ne possède pas ou n'est pas en mesure d'acquérir ;

(e) prêts à faible intérêt, sans intérêt, ou qui pourraient être remboursés à long terme ;

(f) octroi, dans des cas exceptionnels et spécialement motivés, de subventions non remboursables.

Article 23

Le Comité du patrimoine mondial peut également fournir une assistance internationale à des centres nationaux ou régionaux de formation de spécialistes de tous niveaux dans le domaine de l'identification, de la protection, de la conservation, de la mise en valeur et de la réanimation du patrimoine culturel et naturel.

Article 24

Une assistance internationale très importante ne peut être accordée qu'après une étude scientifique, économique et technique détaillée. Cette étude doit faire appel aux techniques les plus avancées de protection, de conservation, de mise en valeur et de réanimation du patrimoine culturel et naturel et correspondre aux objectifs de la présente Convention. L'étude doit aussi rechercher les moyens d'employer rationnellement les ressources disponibles dans l'Etat intéressé.

Article 25

Le financement des travaux nécessaires ne doit, en principe, incomber que partiellement à la communauté internationale. La participation de l'Etat qui bénéficie de l'assistance internationale doit constituer une part substantielle des ressources apportées à chaque programme ou projet, sauf si ses ressources ne le lui permettent pas.

Article 26

Le Comité du patrimoine mondial et l'Etat **bénéficiaire** définissent dans l'accord qu'ils concluent les conditions dans lesquelles sera exécuté un programme ou projet pour lequel est fournie une assistance internationale au titre de la présente convention. Il incombe à l'Etat qui reçoit cette assistance internationale de continuer à protéger, conserver et mettre en valeur les biens ainsi sauvegardés, conformément aux conditions définies dans l'accord.

CHAPITRE VI

Programmes éducatifs

Article 27

1. Les Etats parties à la présente Convention s'efforcent par tous les moyens appropriés, notamment par des programmes d'éducation et d'information, de renforcer le respect et l'attachement de leurs peuples au patrimoine culturel et naturel défini aux articles 1 et 2 de la Convention.

Artikel 22

De door de Commissie voor het Werelderfgoed verleende bijstand kan in de volgende vormen geschieden :

(a) het bestuderen van de artistieke, wetenschappelijke en technische problemen die zich voordoen bij de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed zoals dat is omschreven in het tweede en vierde lid van artikel 11 van deze Overeenkomst ;

(b) het voorzien in deskundigen, technici en geschoold **personeel** ten einde te waarborgen dat het goedgekeurde werk **behoorlijk wordt** uitgevoerd ;

(c) het opleiden van personeel en deskundigen op alle niveaus op het gebied van de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed ;

(d) het verstrekken van uitrusting die de betrokken Staat niet bezit en die hij zich niet kan verschaffen ;

(e) langlopende leningen tegen lage rente of renteloze leningen ;

(f) het in uitzonderlijke gevallen en om bijzondere redenen verstrekken van subsidies.

Artikel 23

De Commissie voor het Werelderfgoed kan ook internationale bijstand verlenen aan nationale en regionale centra voor de opleiding van personeel en deskundigen op alle niveaus op het gebied van de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het cultureel en natuurlijk erfgoed.

Artikel 24

Internationale bijstand op uitgebreide schaal dient te worden voorafgegaan door uitvoerige wetenschappelijke, economische en technische studies. Bij deze studies dient gebruik te worden gemaakt van de meest moderne technieken voor het beschermen, behouden en toegankelijk maken van en het geven van een nieuwe bestemming aan het natuurlijk en cultureel erfgoed en zij dienen verenigbaar te zijn met de doelstellingen van deze Overeenkomst. Deze studies dienen ook te zijn gericht op een rationeel gebruik van de in de betrokken Staat beschikbare middelen.

Artikel 25

Over het algemeen zal slechts een deel van de kosten der noodzakelijke werkzaamheden ten laste komen van de internationale gemeenschap. De bijdrage van de Staat die internationale bijstand geniet dient een aanmerkelijk deel te vormen van de middelen die aan elk programma of project worden besteed, tenzij zijn eigen middelen zulks niet toelaten.

Artikel 26

De Commissie voor het Werelderfgoed en de ontvangende Staat omschrijven in de tussen hen te sluiten overeenkomst de voorwaarden waarop een programma of een project waaraan krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst internationale bijstand wordt verleend, zal worden uitgevoerd. De Staat die zodanige internationale bijstand ontvangt is verantwoordelijk voor de blijvende bescherming, het behoud en de toegankelijkheid van het aldus in stand gehouden goed, met inachtneming van de voorwaarden vervat in de overeenkomst.

HOOFDSTUK VI

Opvoedkundige programma's

Artikel 27

1. De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst streven met alle ter zake dienende middelen en in het bijzonder door middel van opvoedkundige en voorlichtende programma's, naar een verhoging van de waardering en de eerbied van hun volken voor het in de artikelen 1 en 2 van deze Overeenkomst omschreven cultureel en natuurlijk erfgoed.

2. 11s s'engagent à informer largement le public des menaces qui **pèsent** sur ce patrimoine et des activités entreprises en application de la présente Convention.

Article 28

Les Etats parties à la présente Convention qui reçoivent une assistance internationale en application de la Convention prennent les mesures nécessaires pour faire connaître l'importance des biens qui ont fait l'objet de cette assistance et le rôle que cette dernière a joué.

CHAPITRE VII

Rapports

Article 29

1. Les Etats parties à la présente Convention indiquent dans les rapports qu'ils présenteront à la Conférence générale de l'**Organisation** des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture aux dates et sous la forme qu'elle déterminera, les dispositions législatives et réglementaires et les autres mesures qu'ils auront adoptées pour l'application de la Convention, ainsi que l'expérience qu'ils auront acquise dans ce domaine.

2. Ces rapports seront portés à la connaissance du Comité du patrimoine mondial.

3. Le Comité présente un rapport sur ses activités à chacune des sessions ordinaires de la Conférence générale de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

CHAPITRE VIII

Clauses finales

Article 30

La présente Convention est établie en anglais, en arabe, **en** espagnol, en français et russe, les cinq textes faisant également **foi**

Article 31

1. La présente Convention sera soumise à la ratification ou à l'acceptation des Etats membres de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, conformément à leurs **procé-**dures constitutionnelles respectives.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés **auprès** du Directeur général de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

Article 32

1. La présente Convention est ouverte à l'adhésion de tout Etat non membre de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, invité à y adhérer par la Conférence générale de l'organisation.

2. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion **au-****près** du Directeur général de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

Article 33

La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du vingtième instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion mais uniquement à l'égard des Etats qui auront déposé leurs instruments respectifs de ratification, d'acceptation ou d'adhésion à cette date ou antérieurement. Elle entrera en vigueur pour chaque autre Etat trois mois **après** le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion.

2. Zij nemen op zich het publiek op grote schaal voor te lichten over de gevaren die dit erfgoed bedreigen en over de activiteiten die ingevolge deze Overeenkomst worden uitgevoerd.

Artikel 28

De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die op grond van deze Overeenkomst internationale bijstand ontvangen dienen ter zake dienende maatregelen te treffen voor het ter openbare kennis brengen van het belang van het goed waarvoor bijstand is ontvangen en van de door die bijstand vervulde functie.

HOOFDSTUK VII

Rapporten

Artikel 29

1. De Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst verstrekken in hun rapporten die op door haar te bepalen data en wijze worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor onderwijs, Wetenschap en Cultuur, inlichtingen omtrent de wettelijke en bestuurlijke voorzieningen die zij hebben getroffen en omtrent andere voor de toepassing van deze Overeenkomst genomen maatregelen, vergezeld van mededelingen omtrent de op dit gebied verkregen ervaring.

2. Deze rapporten dienen ter kennis te worden gebracht van de Commissie voor het Werelderfgoed.

3. De Commissie brengt tijdens elke gewone zitting van de Algemene Vergadering van de organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur verslag uit over haar werkzaamheden.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 30

Deze Overeenkomst is opgesteld in de Arabische, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal, zijnde de vijf teksten gelijkelijk gezaghebbend.

Artikel 31

1. Deze Overeenkomst dient te worden bekrachtigd of aanvaard door de Lid-Staten van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur overeenkomstig hun onderscheiden constitutionele voorschriften.

2. De akten van bekrachtiging of goedkeuring dienen te worden nedergelegd bij de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

Artikel 32

1. Deze Overeenkomst staat open voor toetreding door alle Staten die geen lid zijn van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en die door de Algemene Vergadering van de Organisatie daartoe worden uitgenodigd.

2. Toetreding geschiedt door nederlegging van een akte van toetreding bij de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

Artikel 33

Deze Overeenkomst treedt in werking drie maanden na de datum van nederlegging van de twintigste akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding, doch alleen ten aanzien van die Staten die hun onderscheiden akten van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding op of voor die datum hebben nedergelegd. Zij treedt ten aanzien van elke andere Staat in werking drie maanden na de datum van de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding.

Article 34

Les dispositions **ci-après** s'appliquent aux Etats parties à la présente Convention ayant un système constitutionnel fédératif ou non unitaire :

(a) en ce qui concerne les dispositions de cette Convention dont la mise en **œuvre** relève de l'action législative du **pouvoir législatif** fédéral ou central, les obligations du gouvernement **édéral** ou central seront les mêmes que celles des Etats parties qui ne sont pas des Etats fédératifs ;

(b) en ce qui concerne les dispositions de cette Convention dont l'application relève de l'action législative de chacun des Etats, pays, provinces ou cantons constituants, qui ne sont pas en vertu du système constitutionnel de la fédération tenus à prendre des mesures **législatives**, le gouvernement fédéral portera, avec son avis favorable, lesdites dispositions à la connaissance des autorités compétentes des Etats, pays, provinces ou cantons.

Article 35

1. Chacun des Etats parties à la présente Convention aura la faculté de dénoncer la Convention.

2. La dénonciation sera notifiée par un instrument écrit déposé auprès du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

3. La dénonciation prendra effet 12 mois après réception de l'instrument de dénonciation. Elle ne modifiera en rien les obligations financières à assumer par l'Etat dénonciateur jusqu'à la date à laquelle le retrait prendra effet.

Article 36

Le Directeur général de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture informera les Etats membres de l'organisation, les Etats non membres visés à l'article 32, ainsi que l'organisation des Nations Unies, du dépôt de tous les instruments de ratification, d'acceptation ou d'adhésion mentionnés aux articles 31 et 32, de même que des dénonciations prévues à l'article 35.

Article 37

1. La présente convention pourra être révisée par la Conférence générale de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. La **révision ne liera cependant** que les Etats qui deviendront parties à la Convention portant révision.

2. Au cas où la Conférence générale adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente Convention et à moins que la nouvelle convention n'en dispose autrement, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification, à l'acceptation ou à l'adhésion, à partir de la date d'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision.

Article 38

Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, la présente convention sera enregistrée au Secrétariat des Nations Unies à la requête du Directeur général de l'organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

Fait à Paris, ce vingt-troisième jour de novembre 1972, en deux exemplaires authentiques portant la signature du Président de la Conférence générale, réunie en sa dix-septième session, et du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, qui seront déposés dans les archives de, l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, et dont les copies certifiées conformes seront remises à tous les Etats visés aux articles 31 et 32 ainsi qu'à l'organisation des Nations Unies.

Artikel 34

De volgende bepalingen zijn van toepassing op Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die een federale staatsvorm hebben of geen eenheidsstaat zijn :

(a) ten aanzien van de bepalingen van deze Overeenkomst, waarvan de uitvoering valt onder de rechtsmacht van de federale of centrale wetgevende macht zijn de verplichtingen van de federale of centrale regering dezelfde als die van de Staten die partij zijn bij deze Overeenkomst en die geen federale Staten zijn ;

(b) ten aanzien van de bepalingen van deze Overeenkomst waarvan de uitvoering valt onder de rechtsmacht van de afzonderlijke Staten, landen, provincies of kantons die ingevolge de constitutionele bepalingen van de federatie niet verplicht zijn tot het nemen van wettelijke maatregelen, dient de federale regering de bevoegde autoriteiten van zodanige Staten, landen, provincies of kantons in kennis te stellen van bedoelde bepalingen en hun aanvaarding aan te bevelen.

Artikel 35

1. Elke Staat die partij is bij deze Overeenkomst kan haar opzeggen.

2. De opzegging dient ter kennis te worden gebracht door middel van een bij de Directeur-Generaal van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur neder te leggen schriftelijke akte.

3. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de ontvangst van de akte van opzegging. Zij heeft geen invloed op de financiële verplichtingen die tot het tijdstip van de vankrachtwording van de opzegging op de opzeggende Staat rusten.

Artikel 36

De Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur geeft de Lid-Staten van de Organisatie, de in artikel 32 bedoelde Staten die geen lid zijn van de Organisatie, alsook de Verenigde Naties kennis van de nederlegging van alle in de artikelen 31 en 32 bedoelde akten van bekrachtiging, aanvaarding of toetreding en van de in artikel 35 bedoelde opzeggingen.

Artikel 37

1. Deze Overeenkomst kan door de Algemene Vergadering van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur worden herzien. Een zodanige herziening is evenwel alleen bindend voor de Staten die partij worden bij de Overeenkomst houdende herziening.

2. Indien de Algemene Vergadering een nieuwe Overeenkomst aanneemt die deze Overeenkomst geheel of gedeeltelijk herziert, dan staat, tenzij de nieuwe Overeenkomst anders voorziet, de onderhavige Overeenkomst niet langer open voor bekrachtiging, aanvaarding of toetreding, met ingang van de datum waarop de nieuwe Overeenkomst houdende herziening van kracht wordt.

Artikel 38

Overeenkomstig artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties wordt deze Overeenkomst op verzoek van de Directeur-Generaal van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur geregistreerd bij het Secretariaat der Verenigde Naties.

Gedaan te Parijs, op 23 november 1972, in twee authentieke exemplaren, voorzien van de handtekening van de voorzitter van de zeventiende zitting van de Algemene vergadering en van de Directeur van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, die zullen worden nedergelegd in de archieven van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur en waarvan voor eensluidend gewaarmerkte afschriften zullen worden toegezonden aan alle in de artikelen 31 en 32 bedoelde Staten, benevens aan de Organisatie der Verenigde Naties.